

РЕШЕНИЕ

№ 12411

гр. София, 13.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 128 СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: С И

при участието на секретаря П А

като разглежда докладваното от С И Гражданско дело № 20231110110232 по описа за 2023 година

Предявени са искове от „П.“ ЕООД, ЕИК .., със седалище и адрес на управление гр.София, бул.“Б.“ № 49, бл..., вх.В, насочени срещу Ц. М. М., ЕГН *****, с адрес гр.София, ж.к.М. бл..., вх.1 , ет.1, ап.2, за признаване за установено, че ответницата дължи на ищцовото дружество сумите, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК по ч.гр.д.№ 58835/2022 г. по описа на Софийски районен съд, а именно: сумата от 1668.53 лв., представляваща главница по договор за потребителски кредит Профи кредит № ../28.03.2019 г., сумата от 567.28 лв., представляваща договорно възнаграждение за периода от 15.12.2019 г. до 03.12.2020 г., сумата от 1959.47 лв., представляваща възнаграждение за закупен пакет от услуги.

В исковата молба се твърди, че на 28.03.2019 г. между страните е сключен договор за потребителски кредит Профи кредит Стандарт № .., въз основа на който ищцовото дружество е предоставило на М. сумата от 2000.00 лв., със срок на погасяване от 24 месеца. Сочи се, че към основния договор, ответникът е закупил пакет от допълнителни услуги на стойност 2475.12 лв. Отбелязва се, че ищецът е изпълнил задълженията си като е превел по предоставената от ответницата банкова сметка сумата на кредита от 2000.00 лв.

Уточнява се, че по искане на ответницата два пъти са предоговаряни условията по кредита, като в тази насока са подписани нарочни анекси.

Признава се, че преди завеждане на делото ответницата е заплатила 2333.38 лв., като с тази сума са погасени 373.87 лв. задължения за лихва, 60.00 лв. такси по Тарифа за извънсъдебно събиране на вземането, 804.00 лв. за законна лихва. За остатъка не се пояснява какво задължение покрива. С оглед на това се поддържа, че към момента на завеждане на исковете, ответницата остава да дължи 4195.28 лв.

В исковата молба подробно са развити съображения относно закупения от ответницата пакет допълнителни услуги.

В срока за отговора, ответникът по делото не е депозирал такъв /съобразно изменения доклад в о.с.з. от 04.07.2023 г./.

В съдебно заседание страните не явяват, не се представляват. Ищеца взема писмено становище по съществото на спора.

По делото са ангажирани писмени доказателства.

Съдът, преценявайки събраните по делото доказателства по реда на чл.12 и чл.235 от ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

От приложеното към настоящето, ч.гр.д.№ 58835/2022 г. по описа на СРС е видно, че въз основа на заявление по реда на чл.410 ГПК в полза на дружеството ищец е била издадена срещу ответника заповед за изпълнение за следните суми: сумата от 1 668.53 лева, представляваща главница по договор за потребителски кредит № ../28.03.2019 г., ведно със законна лихва за период от 28.10.2022 г. до изплащане на вземането, сумата 32.57 лева, представляваща законна лихва за период от 03.12.2020 г. до 27.10.2022 г., сумата 567.28 лева, представляваща неплатено договорно възнаграждение за период от 15.12.2019 г. до 03.12.2020 г., сумата 1 959.47 лева, представляваща непогасено възнаграждение за закупен пакет от допълнителни услуги, както и разноски по делото за държавна такса в размер на 84.56 лева и за юрисконсултско възнаграждение в размер на 180.00 лева.

С възражение от 16.01.2023 г. длъжникът е оспорил вземането без мотив.

По делото не е спорно, а и от представените писмени доказателства се установява, че на 28.03.2019 г. ответницата е отправила до ищцовото дружество искане за отпускане на потребителски кредит Профи кредит стандарт. На същата е предоставен стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителски кредити и допълнителна преддоговорна информация към него. На 28.03.2019 г. страните са сключили договор за потребителски кредит Профи кредит стандарт № .. за предоставяне в заем на сумата от 2000.00 лв. Отражено е и постигнато съгласие за закупуване от кредитополучателя на пакет от допълнителни услуги на стойност 2475.12 лв. В срока на действие на договора, клаузите му са предоговорени от страните 2 пъти, като за целта са сключени анекс № 1/12.08.2019 г. и анекс № 2/29.08.2019 г.

От страна на ищеца е представено преводно нареждане за превод на сумата от 2000.00 лв. по сметка на ответницата.

До ответницата е изпратено уведомително писмо за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, връчено на 11.12.2020 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Предявените искове са с правно основание чл.422 вр.чл.415, ал.1 ГПК и имат за предмет установяване дължимостта на посочените суми в издадената по реда на чл.410 ГПК заповед за изпълнение на парични задължения. От данните по делото се установява, че ищецът е провел заповедно производство по отношение на процесните вземания и исковете са предявени в срока по чл.415, ал.1 ГПК, поради което и същите се явяват процесуално допустими.

По основателността на исковете, съдът намира следното:

От събраните в хода на производството доказателства се установи, че ответникът и "П." ЕООД са се намирали в облигационно отношение по договор за потребителски кредит Профи кредит стандарт № ../28.03.2019 г. Видно от съдържанието на представения договор и погасителния план към него, изплащането на предоставената в заем сума, е следвало да стане на 24 месечни погасителни вноски, последната от които на 15.03.2021 г. Тези условия са предоговорени с анекс № 1 и анекс № 2, изменяйки падежа и установявайки датата на последната вноска на 15.06.2021 г.

В същото време, в договора, в раздел „параметри“, е предвиден годишен лихвен процент по кредита в размер на 38.30 %, като е заложен годишен процент на разходите от 45.02%. Страните са уговорили и неустойка при забавено плащане на вноските в размерите, отразени в чл.12.1 от ОУ, а именно в размер на основния лихвен процент + 10% годишно.

Тук следва да се посочи, че приложим към процесното правоотношение е Законът за потребителския кредит в редакцията му след изм. и доп. с ДВ бр. 17 от 26.02.2019 г. С оглед задължението на съда по чл.7, ал.3 от ГПК, и след преценка на посочените факти и обстоятелства, настоящият състав приема, че сключеният договор за кредит от 28.08.2019 г., е действителен и не страда от пороците, визирани в чл.10 и чл.11 от ЗПК. Същият е съставен в предвидената в закона писмена форма, с изискуемия размер на шрифта, клаузите му са ясни и разбираеми, обхващащи всички елементи на правоотношението. Спазени са изискванията на чл.5, ал.1 и ал.2 от ЗПК, като на ответницата е предоставен стандартен европейски формуляр с информация за искания от нея кредит. Налице са и всички изискуеми реквизити на договора, предвидени в чл.11 от ЗПК, вкл. и изготвен и предоставен на кредитополучателя погасителен план с отразени месечни вноски като е обявена на кредитополучателя и възможността да погаси предсрочно договора. Предвидените в договора пък лихвен процент и годишен процент на разходите са в рамките на нормативно установените пределни норми – чл.19, ал.4 от ЗПК вр. ПМС № 426/18.12.2014 г.

По отношение проверката за наличие на неравноправни клаузи следва да се отбележи, че съгласно [чл. 143 ЗЗП](#) неравноправна клауза в договор, сключен с потребител, е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя; а по аргумент от [чл. 143, т.19 ЗЗП](#) изброяването не е изчерпателно, а примерно /т.нар. "черни" и "сиви" списъци на примерни неравноправни клаузи по [Директива 93/13 ЕС](#)/.

В [чл.10, ал.2](#) и [чл.10а, ал.2](#) от Закона за потребителския кредит, също е въведено ограничение за събираните от кредитора такси и комисионни, като според цитираните разпоредби кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисионни, които не са предвидени в договора за кредит, както и които са свързани с действия по усвояване и управление на кредита.

Съобразявайки тези дефиниции, съдът намира, че посочените в общите условия към договора допълнителни услуги /чл.15 от ОУ/ представляват именно неравноправни клаузи. Те от една страна са свързани с действия по усвояване и управление на кредита. Такива безспорно са услугите приоритетно разглеждане и изплащане на потребителския кредит, както и възможността за смяна на дата на падеж. В същото време първата от тях е лишена от основание, доколкото очевидно искането на ответника за отпускане на кредит вече е било разгледано към момента на подписване на споразумението, условията, по което са включени в договора за кредит, а не го предхождат.

От друга страна, по отношение възможността за отлагане на определен брой погасителни вноски, следва да се отбележи, че това не представлява допълнителна услуга. В свое решение № 1559/08.03.2017 г., постановено по гр.д.№ 8969/2016 г., СГС приема, че допълнителни услуги по смисъла на [чл.10а, ал.1 ЗПК](#) са такива услуги, които нямат пряко отношение към насрещните престации на страните - предоставяне на парична сума и връщане на същата /заедно с възнаградителна лихва/ на определен падеж, като се дава пример с издаването на различни референции, удостоверения и служебни бележки за отпуснатия кредит, за размера на текущото задължение или за добросъвестното поведение на клиента. В този смисъл съдебната практика приема, че не е допълнителна услуга удължаването на сроковете за плащане срещу заплащане на едностранно определена от ответника "такса" и в този случай категорично става въпрос за забранената от [чл.10а, ал.2 ЗПК](#) такса за действия, свързани с управлението на кредита, респ. за скрита наказателна клауза. Съгласно [чл. 33, ал.1 от ЗПК](#) при забава на потребителя, кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата. Недопустимо е под формата на "такса" да се начисляват и други дължими суми на потребителя. С оглед на това и на предвиденото в разпоредбата на чл.12, ал.1 от ОУ към процесния договор за кредит, кредитополучателят при забава дължи лихва върху просрочена месечна вноска, която е

определена като основния лихвен процент + 10% годишно.

Сходно е положението и по отношение услугата „намаляване на определен брой погасителни вноски“, която тъй като тя не е прецизно дефинирана в чл.15.3 от ОУ, а с оглед ефекта, който предизвиква, съдът приема, че касае хипотеза на пълно или частично предсрочно погасяване на задължението, за което в договора е предвидена друга санкция, а именно обезщетение в посочения в чл.7.2.3 от ОУ размер.

В същото време, в случаите на предсрочна изискуемост и на предсрочно погасяване на кредита, изрично са предвидени освен посочените санкции, и заплащане стойността на пакета допълнителни услуги /чл.12, ал.4 и чл.7.2.1 от ОУ/, което съдът намира, че противоречи на изискването за добросъвестност и в частност на чл.143, т.5 от ЗЗП.

По отношение услугата „улеснена процедура за получаване на допълнителни парични средства“ пък липсва предвиден механизъм за упражняване правата на кредитополучателя по нея, както и условия, обхват и гаранции за приложението ѝ. Същата, така както е формулирана в чл.15.5 от ОУ, се явява абстрактна клауза, която не осигурява възможност на кредитополучателя да прецени икономическите последици от включването ѝ в договора и в този смисъл не отговаря на изискването за добросъвестност, водейки до значително неравновесие между правата и задълженията на кредитора и потребителя /в случая кредитополучателя/.

Ето защо, настоящият състав намира, че уговорката между страните за предоставяне на пакет от допълнителни услуги срещу възнаграждение, е недействителна и не поражда правно действие за страните.

Т.нар. договорно възнаграждение, което се претендира в настоящето производство пък по своята правна същност представлява предвидената договорна лихва върху предоставената в заем сума /арг. от чл.4 от ОУ/. Както се посочи вече, договорените между страните лихва и ГПР, не противоречат на добрите нрави и са в рамките на чл.19, ал.4 от ЗПК. С оглед на това ответницата дължи на ищцовото дружество начислената възнаградителна лихва върху падежиралите вноски преди обявяване на предсрочната изискуемост, което е станало на 11.12.2020 г. Тук следва да се посочи, че от една страна, с оглед данните по делото за преустановяване на плащанията след 19.08.2020 г., са налице предпоставките за обявяване на кредита за предсрочно изискуем съобразно предвиденото в чл.12.3 от ОУ. От друга страна обаче, макар и в уведомителното писмо за предсрочна изискуемост да е посочена дата на настъпването ѝ 03.12.2020 г., то тя не може да се приеме за релевантна, доколкото предхожда момента на изпращане на писмото /04.12.2020 г./, както и момента на получаването му от кредитополучателя /11.12.2020 г./. Ето защо съдът приема, че едва с достигане изявлението на кредитора до ответницата на 11.12.2020 г. би могъл да настъпи целения с него ефект, а именно да бъде обявена предсрочната изискуемост на просроченото задължение.

Доколкото обаче ищецът с исковата молба е заявил по-кратък период, а именно от 15.12.2019 г. до 03.12.2020 г., то именно за него следва да се присъди възнаграждение.

За пълнота на изложението следва единствено да се отбележи, че възнаградителна лихва върху оставащите непадежирали вноски не се дължи, доколкото предпоставка за възникване на дължимостта на възнаградителната лихва е използване на чуждото благо през определен период от време. При упражняване правото да се обяви кредитът за предсрочно изискуем, длъжникът губи преимуществото на срока, т. е. за него възниква задължение да върне благото на кредитора веднага, което го лишава от възможността да го ползва за целия период от време. Неизпълнението на това задължение има различни правни последици (напр. възникване дължимостта на уговорените в договора наказателни лихви и/или неустойки). В този смисъл е и определение № 974 от 07.12.2011 г. по ч.т.д. № 797/2010г. на ВКС, II т.о.

По така изложените съображения, съдът приема искът за договорно възнаграждение за основателен и доказан до размера от 401.59 лв. За разликата до пълния предявен размер

от 567.28 лв. този иск следва да се отхвърли.

По отношение претендираната главница следва да се посочи, че видно от извлечението по сметка и погасителния план към процесния договор /л.24 и л.22 от делото/, ответницата е изпълнявала задълженията си до 19.08.2020 г., когато с направено последното плащане. До този момент са погасени изцяло вноски № 1, 2, 3 и 6 и частично вноската № 7 с падеж 15.11.2019 г. /по същата е останала непогасена главница от 12.93 лв./. Освен това, част от извършените плащания в общ размер на 515.65 лв., са отнесени към погасяване на задължения за възнаграждение по пакет от допълнителни услуги. Както се посочи вече, тази уговорка между страните е нищожна на основание чл.146, ал.1 от ЗЗП и не поражда правни последици между страните. Ето защо с внесените 515.65 лв. следва да се приеме, че е погасена оставащата главница от 12.93 лв. по вноската № 7, изцяло вноски № 8, 9, 10 и 11, както и част от лихвата по вноската № 12, а именно сума в размер на 28.92 лв. /съобразно чл.19у ал.6 от ЗПК, приложима по аналогия/.

С оглед на това ответницата остава да дължи главница в общ размер на 1433.68 лв., представляваща непогасена такава по вноски от № 12 до № 27 по погасителния план към анекса от 28.08.2019 г. Дължима е и 239.24 лв. възнаградителна лихва /договорно възнаграждение, съобразно погасителния план към анекс № 2/ за периода от 15.03.2020 г. до посочената в исковата молба дата 03.12.2020 г., която предхожда датата на предсрочната изискуемост.

По изложените съображения предявените искове следва да бъдат уважени до посочените размери, а за разликата до пълните предявени – отхвърлени като неоснователни и недоказани. Искът за установяване дължимостта на вземане на ищеца за възнаграждение за пакет от допълнителни услуги следва да се отхвърли изцяло.

Предвид изхода на спора, всяка от страните има право на разноски, за което е направила искане. В съответствие с възприетото в т.12 на ТР 4/2014 г. на ОСГТКВКС, следва съдът в настоящето производство да се произнесе по разноските, направени от страните и в предхождащото го заповедно такова, като разпреди отговорността за тях съобразно изхода по делото. От страна на ищеца е заплатена държавна такса в общ размер на 194.47 лв. по двете дела. Претендира се и юрисконсултско възнаграждение от 300.00 лв. в исковото и 180.00 лв. в заповедното производство, срещу което не е направено възражение за прекомерност от страна на ответника. Съобразно уважената част от исковете, от тези разходи, в полза на ищеца следва да се присъдят 268.95 лв.

Ответницата претендира адвокатско възнаграждение, определено по реда на чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата. Ц. М. е представлявана от адв.С. Г. в заповедното дело, в което с подаденото възражение е поискано присъждане на хонорар от 730.00 лв. Същото обаче е в противоречие с разпоредбите на чл.7, ал.7 вр. ал.2, т.2 от Наредба № 1 на Висшия адвокатски съвет за минималните размери на адвокатските възнаграждения. С оглед материалния интерес по делото, на адв.Г. се дължи възнаграждение от 511.40 лв., а съобразно отхвърлената част от исковете, следва да му се присъдят 309.04 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на Ц. М. М., ЕГН *****, с адрес гр.София, ж.к.М. бл..., вх.1, ет.1, ап.2, че дължи на "П." ЕООД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление гр.София, бул."Б." № 49 бл..., вх.В, ет.7, следните суми, за които на 09.11.2022 г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК по ч.гр.д.№ 58835/2022 г. по описа на СРС, а именно: сумата от 1433.68 лв., представляваща главница по договор за потребителски кредит Профи кредит № ../28.03.2019 г., ведно със

законната лихва от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК – 28.10.2022 г., до окончателното плащане на дължимото, и сумата от 239.24 лв., представляваща договорно възнаграждение за периода от 15.03.2020 г. до 03.12.2020 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за главница за разликата над уважения размер до пълния предявен от 1668.53 лв. и иска за договорно възнаграждение за разликата над уважения размер до пълния предявен от 567.28 лв. и за периода от 15.12.2019 г. до 14.03.2020 г.

ОТХВЪРЛЯ иска на “П.” ЕООД, ЕИК .., със седалище и адрес на управление гр.София, бул.”Б.” № 49 бл..., вх.В, ет.7, за признаване за установено, че Ц. М. М., ЕГН *****, с адрес гр.София, ж.к.М. бл..., вх.1, ет.1, ап.2, дължи на ищеца сумата от 1959.47 лв., представляваща възнаграждение за закупен пакет от услуги към договор за потребителски кредит Профи кредит Стандарт № ./28.03.2019 г., за която на 09.11.2022 г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК по ч.гр.д.№ 58835/2022 г. по описа на СРС.

ОСЪЖДА Ц. М. М., ЕГН *****, с адрес гр.София, ж.к.М. бл..., вх.1, ет.1, ап.2, да заплати на “П.” ЕООД, ЕИК .., със седалище и адрес на управление гр.София, бул.”Б.” № 49 бл..., вх.В, ет.7, сумата от 268.95 лв., представляваща направени от ищеца разноси по настоящето дело и по ч.гр.д.№ 58835/2022 г. по описа на СРС, съобразно изхода му.

ОСЪЖДА на “П.” ЕООД, ЕИК .., със седалище и адрес на управление гр.София, бул.”Б.” № 49 бл..., вх.В, ет.7, да заплати на основание чл.38, ал.2 вр. ал.1, т.1 от Закона за адвокатурата на адвокат С. Л. Г., с личен номер от САК .. с адрес гр.София, ул.”Лавеле“ № 18-А, ет.4, ап.10, сумата от 309.04 лв., представляваща възнаграждение за процесуално представителство и защита на длъжника Ц. М. М., ЕГН *****, по ч.гр.д.№ 58835/2022 г. по описа на СРС, 128 състав.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

След влизане на решението в сила препис от същото да се докладва с ч.гр.д.№ 58835/2022 г. по описа на СРС, за продължаване на съдопроизводствените действия по последното.

Съдия при Софийски районен съд: _____